

Tillæg til eksisterende miljøgodkendelse på
Lysemosevej 2, 5874 Hesselager

Juli 2016

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
AFGØRELSE	4
ÆNDRING AF VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN.....	5
BORTFALD OG KONTINUITETSBRUD	6
REVURDERING.....	6
OFFENTLIGGØRELSE.....	6
KLAGEVEJLEDNING	6
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	8
MILJØVURDERING	9
1. GRUNDFORHOLD	9
2. UDBRINGNINGSAREALER	9
2.1 <i>Arealer i Svendborg Kommune</i>	10
2.2 <i>Drift af udbringningsarealer</i>	11
2.3 <i>Håndtering og udbringning af husdyrgødning</i>	11
2.4 <i>Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer</i>	12
3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	16
4. OFFENTLIGHED.....	16
5. PRODUKTIONENS OPHØR.....	17
6. ALTERNATIVE MULIGHEDER OG 0-ALTERNATIVET	17
7. SAMLET VURDERING.....	17
BILAG	19
BILAG 1. KORTBILAG - NATUR.....	19
BILAG 2. KORTBILAG - GRUNDVAND.....	20
BILAG 3. MILJØGODKENDELSENS SAMLEDE VILKÅR	21

Indledning

Emne	Data
Ansøger	Svend Erik Nielsen
Bedriftens adresse	Lysemosevej 2, 5874 Hesselager
Husdyrbrugets navn	Mosegård
Matrikelnummer	14a m.fl. Langå By, Langå
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med malkekvæg
Ejer	Svend Erik Nielsen
CHR-nummer	17996
CVR-nummer	64146912
Kontaktperson	Svend Erik Nielsen Tlf.: 62253013 E-mail: mosegaard@nielsen.mail.dk
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har 4. januar 2016 modtaget ansøgning om tillæg til eksisterende § 12-godkendelse til ændring af mængden af udbragt husdyrgødning fra 1,5 DE/ha til 1,7 DE/ha på egne og forpagtede udspretningsarealer. Desuden reduceres det ejede og forpagtede areal til udspretning af husdyrgødning fra 289 ha til 286 ha.

Ændringen er omfattet af § 12 i lov nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Der blev den 30. juni 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på Lysemosevej 2. Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2 skal kommunen vurdere den samlede udvidelse indenfor en 8-årig periode. Derfor er der i ansøgningen taget udgangspunkt i det tilladte dyrehold på husdyrbruget, som var også udgangspunktet for den gældende miljøgodkendelse fra 30. juni 2010.

Ansøgningskema nr. 83.614 version 2 af 4. juli 2016 inklusive bilag ligger til grund for tillægget til miljøgodkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af husdyrbruget, samt diverse beregninger af husdyrbrugets forureningsforhold.

Tillægget til miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af husdyrbrugets forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 30. juni 2010 er fortsat gældende. Da denne fortsat er omfattet af den 8-års retsbeskyttelsesperiode, er der kun foretaget ændringer i forhold til det ansøgte. Alle andre vilkår fastholdes. Der opnås ny retsbeskyttelse på alle nye og ændrede vilkår.

Der er kun klageadgang for nye og ændrede vilkår.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Dette tillæg til miljøgodkendelsen gives til ejeren af Lysemosevej 2, 5874 Hesselager v. Svend Erik Nielsen, der har søgt om miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelsesloven. Der er søgt om godkendelse til ændring af mængden af udbragt husdyrgødning fra 1,5 DE/ha til 1,7 DE/ha på egne og forpagtede udspretningsarealer. Det ejede og forpagtede areal til udspretning af husdyrgødning reduceres fra 289 ha til 286 ha.

Den eksisterende miljøgodkendelse og dette tillæg til miljøgodkendelsen omfatter husdyrbruget på Lysemosevej 2, samt alle ejede og forpagtede arealer, der drives under bedriften. Der er indgået aftale om overførsel af en del af husdyrgødningen til udspretning på tredjemands ejendom.

Ansøgningen om tillægget til miljøgodkendelsen er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager automatisk en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at drive husdyrbruget på stedet uden væsentlige gener for de omboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrgodkendelsesloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen¹. Vurderingen forudsætter, at miljøgodkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Dette tillæg til miljøgodkendelsen er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve tillægget til miljøgodkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende drift af husdyrbrugets udspretningsareal. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er der redegjort for den påvirkning, som udspretningen af husdyrgødningen forventes at have på omgivelserne.

Tillægget til miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift af udspretningsarealet. Vilkårene skal medvirke til at sikre, at

- driften af husdyrbrugets udspretningsarealer sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering,
- yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes, samt at
- risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed udspretning af husdyrgødning, svarende til 485 DE på 286 ha ejede og forpagtede dyrkningsarealer på landbrugsejendommen Mosegård, matr.nr. 14a m.fl. Langå By, Langå beliggende Lysemosevej 2, 5874 Hesselager.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at udspretningsarealet i øvrigt kan drives uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået om udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Tillægget til miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 12, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Tillægget til miljøgodkendelsen er gældende fra datoen for offentliggørelsen.

Fristen for udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen er to år regnet fra datoen for offentliggørelsen.

Forudsætningerne for tillægget til miljøgodkendelsen findes i "Ansøgningskema. Skemanummer nr. 83.614 version 2 inklusive bilag af 4. juli 2016, om § 12-godkendelse af husdyrbruget, samt i nedenstående "Miljøvurdering".

Ændring af vilkår for miljøgodkendelsen

I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen sker der nedenstående ændringer og tilføjelser af vilkår til "Miljøgodkendelse af kvægproduktion og udbringningsarealer på Lysemosevej 2, 5874 Hesselager" af 30. juni 2010. De samlede vilkår for husdyrbruget, der gælder efter ændringerne, ses i bilag 3 til denne tillægsgodkendelse.

I forbindelse med denne tillægsgodkendelsen ændringer af vilkår 1.5, 1.6, 3.1, 3.3, 3.7 og 3.10. De ændrede vilkår erstatter vilkår med tilsvarende nummerering i den gældende godkendelse. Herudover bortfalder vilkår 3.2, 3.5, 3.6, 3.8 og 3.9. Ansøger har frasagt sig retten til retsbeskyttelse på de bortfaldne vilkår.

1. Generelle forhold

Årsproduktion

1.5 Anlægget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt.

Husdyrart	Antal	DE*
Malkekøer (Jersey)	480	571,4
Småkalve 0-5 mdr. (Jersey)	140	27,1
Småkalve 5-8 mdr. (jersey)	80	19,6
Kvier og stude 8-24 mdr. (Jersey)	380	138,1
Tyrekalv 0-6 mdr. (Jersey)	10	0,9
Ungtyre 6 mdr.- slagting (Jersey)	10	2,0
I alt antal DE		759,1

* Beregningen af DE er foretaget efter bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

1.6 Den samlede produktion må ikke overstige 759 DE på årsplan. Inden for de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maksimale antal dyreenheder på 759 DE ikke overskrides.

3. Udbringningsarealer

Kvælstof og Fosfor

3.1 Der må maksimalt tilføres ejede og forpagtede arealer 47.554 kg N/år og 7.262 kg P/år i organisk gødning beregnet ud fra normtal 2015/2016, svarende til 1,7 DE/ha. Bedriftens arealer må derudover ikke tilføres anden organisk gødning.

3.3 Der skal i driften af udspretningsarealet anvendes et af følgende to scenarier:

Scenarie	DE/ha	Ekstra efterafgrøder*	Sædskifte
1	1,7	7 % ekstra efterafgrøder	Referencesædskiftet
2	1,7	Ingen	Grundvandssædskifte, G6, på mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2

*Ekstra efterafgrøder udlægges ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2015/2016". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

3.4 Markerne 05-2, 10-2, 10-3, 10-4, 12-1, 12-3, 12-4, 12-5, 12-6, 12-7, 12-8, 22-1, 23-3 og 34-1 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

3.10 Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand i indvindingsoplandet til Langå Vandværk, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen, der forinden vil foretage en kortlægning af arealanvendelsen i hele indvindingsoplandet.

Bortfald og kontinuitetsbrud

Hvis godkendelsen, efter at have været taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 41 i husdyrgodkendelsesloven, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Kommunen skal derfor første gang revurdere den eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 i 2018. Nye og ændrede vilkår meddelt i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen, skal revurderes første gang i 2024. Nye og ændrede vilkår er i bilag 3 "Miljøgodkendelsens samlede vilkår" mærket med *

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg 2. august 2016.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan efter husdyrgodkendelseslovens kap. 7, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsens annoncering. Natur- og Miljøklagenævnet skal dermed have modtaget klagen senest 30. august 2016.

Indgivelse af klage

En klage over denne afgørelse, skal ske til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen indsendes via Klageportalen, der ligger på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Adgangen til klageportalen sker via www.borger.dk og www.virk.dk. Der er direkte link til disse steder via forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på disse hjemmesider.

På Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside findes information om, hvordan man klager via Klageportalen, bl.a. korte videovejledninger, "spørgsmål og svar" samt telefonnummer og e-mailadresse til support-funktionen i Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klage-

portalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyr

Der er et gebyr på kr. 500 for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort via Klageportalen eller via indbetalingskort sendt fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Virkning af klage

En klage over miljøgodkendelser eller andre afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen eller anden afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Domstolene

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Nyborg Kommunes vegne 27. juli 2016

Paul S. Qvist
Gruppeleder Vej og Ejendom

Bo Clausen
Agronom, miljøsagsbehandler

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Max Jakobsen Miljørådgivning. Dræby Fedvej 539, 5330 Munkebo
E-post: mjb@maxjakobsen.eu
- Sundhedsstyrelsen.
E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dnnkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frodethorhauge@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening.
E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalt
E-post: nyborg@dof.dk
- Svendborg Kommune, Svendborgvej 135, 5762 Vester Skerninge.
E-post: mt@svendborg.dk
- Faaborg-Midtfyn Kommune, Byggeri og Miljø, Nørregade 4, 5600 Faaborg.
E-post: fmk@faaborgmidfykkommune.dk
- Lars Nielsen, Lysemosevej 4, 5874 Hesselager
- Johanne Larsen, Lysemosevej 6, 5874 Hesselager
- Connie og Steen Nielsen, Byvejen 42, 5874 Hesselager
- Langå Vandværk, att. formand Leif Andersen, Byvejen 4A, 5874 Hesselager.
- Andy Nielsen, Rygårdsvej 12, 5874 Hesselager
- Niels Jørgen Nielsen, Svendborg Landevej 45, 5874 Hesselager
- Finn Duerlund, Kalkvej 5, 5874 Hesselager
- Else Duerlund, Revsørevej 33, 5874 Hesselager
- Karsten Andersen, Galdbjergvej 1, 5874 Hesselager
- Heidi Vicent-Pipe, Galdbjergvej 3, 5874 Hesselager
- Arne Pedersen, Glorupvej 9, 5874 Hesselager
- Ejnar Larsen, Klintholmvej 32, 5874 Hesselager

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse - Skema nummer 83.614, version 2 af 4. juli 2016 inklusive bilag. Til fastlæggelse af niveauet for ekstra efterafgrøder eller reduktion af N-normen i forhold til at nedbringe kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand, er der med ansøgningen indsendt en supplerende beregning via ansøgningsskema nr. 83.614, version 1 af 4. juli 2016. I skema nr. 83.614 version 2, etableres der grundvandssædskifte, G6, på arealer der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. I skema nr. 83.614 version 1, udlægges der 7% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger, den ansøgte ændring, vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit. Der vil desuden være angivet om eventuelle gamle vilkår er bortfaldet, videreføres eller ændres eller der er stillet et helt nyt vilkår.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter anlæg og arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring. Desuden er der foretaget en vurdering af, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod de korrekte juridiske personer.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR og NaturErhvervsstyrelsens register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug er grundlaget for omfanget af den husdyrproduktion, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift.

2. Udbringningsarealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udspretningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udspretningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2.

I forhold til den eksisterende miljøgodkendelse omfatter den aktuelle ansøgning følgende med hensyn til udbringning af husdyrgødning:

- Bedriftens udbringningsareal reduceres fra 289 ha til 286 ha.

- Udbringningen af mængden af kvælstof (N) og fosfor (P) som følge af udbringning af husdyrgødning fra kvægproduktion øges fra 28.726 kg N og 4.440 kg P til 47.554 kg N og 7.262 kg P.
- Der udlægges 7% efterafgrøder ud over den lovpligtige andel eller der etableres et grundvandssædskifte, G6, på arealer der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2).

Dette tillæg til godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Der er søgt om godkendelse af i alt 286 ha ejet eller forpagtet areal til udbringning af 486 DE husdyrgødning. Af det samlede areal ligger 116,4 ha (markerne 19-0, 23-1, 33-0, 34-1, 35-0, 35-1, 36-0, 37-0, 37-2, 38-0, 38-1, 38-2 40-0 og 50-0) i Svendborg Kommune.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning og derudover nedfældes flydende husdyrgødning på sort jord og græsarealer. Som nævnt tilføres ejede og forpagtede arealer husdyrgødning til 486 DE kvæg. Bedriftens samlede gødningsproduktion kommer fra i alt 759 DE kvæg. Dvs. 273 DE husdyrgødning fra kvægbruget afsættes til tredjemand. Der er i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2010 udarbejdet §16-godkendelser til aftalearealerne.

Af ansøgningen fremgår at en del af udbringningsarealerne er forpagtede arealer. Disse ejes af:

- Lars Nielsen, Lysemosevej 4, 5874 Hesselager
- Johanne Larsen, Lysemosevej 6, 5874 Hesselager
- Connie og Steen Nielsen, Byvejen 42, 5874 Hesselager
- Langå Vandværk, att. formand Leif Andersen, Byvejen 4A, 5874 Hesselager.
- Andy Nielsen, Rygårdsvej 12, 5874 Hesselager
- Niels Jørgen Nielsen, Svendborg Landevej 45, 5874 Hesselager
- Finn Duerlund, Kalkvej 5, 5874 Hesselager
- Else Duerlund, Revsørevej 33, 5874 Hesselager
- Karsten Andersen, Galdbjergvej 1, 5874 Hesselager
- Heidi Vicent-Pipe, Galdbjergvej 3, 5874 Hesselager
- Arne Pedersen, Glorupvej 9, 5874 Hesselager
- Ejnar Larsen, Klintholmvej 32, 5874 Hesselager

2.1 Arealer i Svendborg Kommune

Af det samlede areal ligger 116,4 ha (markerne 19-0, 23-1, 33-0, 34-1, 35-0, 35-1, 36-0, 37-0, 37-2, 38-0, 38-1, 38-2 40-0 og 50-0) i Svendborg Kommune.

Nyborg Kommune har 15. februar 2016 bedt Svendborg Kommune om at foretage en vurdering af arealets anvendelse til udspredding af husdyrgødning, og om der i den forbindelse skal stilles særlige vilkår. Svendborg Kommune har 9. maj 2016 truffet afgørelse vedrørende det forespurgte areal. Af afgørelsen fremgår, at

Høringssvar

der for det konkrete projekt ikke skal foretages en skærpelse af husdyrgodkendelseslovens nitrat- eller fosforklasser,

udvaskningen fra arealer placeret i Langelandssundet skal ikke pålægges restriktioner der reducerer udvaskningen til planteavlsniveau,

det er Svendborg Kommunes vurdering, at Nyborg Kommune, som godkendende myndighed skal foretage den samlede habitatvurdering, og i givet fald stille vilkår, der sikrer, at udvaskningen af næringsstoffer fra arealer i oplandet til Langelandssundet udgør mindre end 1 % af den samlede udvaskning fra oplandet,

ansøger har redegjort for, at ved at anvende grundvandssædskifte, G6, på de marker, som ligger inden for NFI-områder eller alternativt etablere 7 % ekstra efterafgrøder så vil det sikres at kvælstofudvaskningen ikke øges i forhold til nudriften. Der skal stilles vilkår om etablering af 7% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder eller etablering af et grundvandssædskifte, G6, på de arealer, som ligger indenfor NFI-områderne.

det samlet set vurderes, at udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer ikke påvirker naturområderne væsentligt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår hvad angår natur, samt at

det er kommunens vurdering, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Af samme grund vurderer Svendborg Kommune, at driften af arealerne ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af områdets bilag 4-arter, og der stilles derfor ikke særlige vilkår hvad angår Bilag IV-arter.

Ovennævnte afgørelse vedrørende den del af det ansøgte udspretningsareal, der ligger i Svend Kommune, skal Nyborg Kommune indarbejde i en godkendelse af det ansøgte. Konkret betyder det, at Nyborg Kommune skal respektere Svendborg Kommunes afgørelse, for den del af det ansøgte areal, der ligger i Svendborg Kommune.

Der skal derfor stilles vilkår om etablering af 7% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder eller etablering af et grundvandssædskifte, G6, på de arealer, som ligger indenfor NFI-områderne.

2.2 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af om oplysningerne vedrørende dyrkningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

I ansøgningen er anført referencesædskifte K6 (278,1 ha) og K13 (7,75 ha) for udspretningsarealet. Ansøger har valgt at begrænse udvaskningen af nitrat til overfladevand ved at udlægge 7% ekstra efterafgrøder udover den lovpligtige andel eller ved at anvende grundvandssædskifte, G6, på arealer der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Der vil blive foretaget en vurdering i forhold til udvaskning til grund- og overfladevand i afsnit 2.4.2 og 2.4.3.

Det vurderes, at de anførte sædskifter kan anvendes i forbindelse med driften af arealerne og vilkår 3.2 bortfalder, da der ikke stilles krav til sædskiftet når referencesædskiftet vil blive anvendt i driften af arealerne.

Vilkår 3.4 i forhold til anvendelse af sædskifte K 13 justeres for ændrede marknumre.

Vilkår 3.3 ændres til, at der på dyrkningsarealerne skal udlægges 7 % efterafgrøder ud over NaturErhvervsstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2015/2016". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Alternativt etableres et grundvandssædskifte, G6, på arealer der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2).

Vilkår 3.5 om anvendelse af grundvandssædskifte bortfalder, da kravet om anvendelse af grundvandssædskifte nu er indeholdt i vilkår 3.3.

Vilkår 3.6 bortfalder, da nedfældning på sort jord og græsmarker nu er gældende regel i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der er ingen markarealer på stærkt skrånende arealer i Nyborg Kommune, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1- og kategori 2 natur).

2.3 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne.

Det vurderes, at der ikke er grundlag for at stille yderligere særlige vilkår i forbindelse med håndteringen og udbringningen af husdyrgødning.

2.4 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

2.4.1 Påvirkning af naturområder

International natur og §7-områder

Der er ingen udbringningsarealer i Nyborg Kommune, der ligger op til eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder eller naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 (Kategori 1 og kategori 2 natur). Afstanden til nærmeste kategori 2 naturområde er ca. 1,8 km. Afstanden til nærmeste kategori 1 naturområde (Habitatområde nr. 102 Søer ved Tårup og Klintholm) er ca. 3,8 km. Da afstanden til disse er relativt stor vurderes det, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder eller af ammoniakfølsomme naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7.

Anden natur

Arealerne 10-2, 10-3, 12-1, 12-3, 12-4, 12-7, 22-1 og 23-3 ligger helt eller delvis på D-målsatte beskyttede ferske enge og grænser op til C-målsatte moser. Det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2010, at engarealerne ved den nuværende drift tilføres husdyrgødning svarende til 1,3 DE/ha/år. Det vurderes, at den nuværende drift af engarealerne kan fortsætte. Det er væsentligt for engenes tilstand, at der ikke sker en intensivning af driften af dem.

Vilkår 3.7 fastholdes derfor. Der skal således stilles vilkår om at engarealerne (mark nr. 10-2, 10-3, 12-1, 12-3, 12-4, 12-7, 22-1 og 23-3) højst må modtage gødning svarende til 1,3 DE/ha/år.

Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skovene. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander, der sandsynligvis er til stede i hele området, yngler i småsøer og små vandhuller i hele området. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, herunder udspreddning af husdyrgødning, vil naturområdernes og småbiotopernes funktion være uændret og den vil derfor ikke give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår i forhold til markdriften.

2.4.2 Påvirkning af overfladevand

Udspreddningsarealets fordeling på kystvandområder fremgår af nedenstående tabel.

Kystvandområde	Mark nr.	Antal ha
Langelandssundet	Alle marker	285,85

Beskrivelse af recipienterLangelandssundet

Langelandssundet har et opland på ca. 27.076 ha (270,8 km²), hvoraf 68 % er landbrugsjord². På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 778.905 kg N/år. Dyretrykket i oplandet til Langelandssundet er faldet fra 18.189 DE i 2007 til 18.121 DE i 2015³. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder i oplandet på 0,4 %.

Total N-udvaskning til Langelandssundet	
Antal DE 2007	18.189 DE
Antal DE 2015	18.121 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2015, jf. CHR-data	-0,4 %
Oplandsstørrelse	27.076 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (68% dyrket areal)	18.412 ha
Størrelse af øvrige arealer	8.664 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	51,7 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (lav)	25 %
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	713.925 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	64.980 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	778.905 kg N/år

P-udvaskning til Langelandssundet	
Standardudvaskning, jf. hovedvandopland Det sydfynske Øhav.	0,48 kg P/ha/år
Udledning i alt fra oplandet	13.096 kg P/år
5 % af fosforudledningen	655 kg P/år

Storebælt er karakteriseret ved, at der, som i en stor flodmunding, foregår et møde mellem saltvand fra Kattegat og Ferskere vand fra Østersøen. Storebælt kan således inddeles i to typer efter saltholdigheden, som i gennemsnit er 18 promille nord for Storebæltbroen og under 18 promille syd herfor. Miljøministeriets basisanalyse 1.14 "Storebælt" har vist, at alle kystområderne er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land, og for den åbne del af Storebælt, tillige fra atmosfæren. Kun med en lavere næringsstofftilførsel, en yderligere reduktion i tilførslen af miljøfarlige stoffer samt eventuelt mindskede fysiske påvirkninger kan miljømålene nås i områdets kystvande. Såvel den nordlige som den sydlige del af Storebælt vurderes derfor kun at være sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer.

Jf. husdyrgodkendelseslovens kortværk vedr. overfladevand er udspretningsarealerne i oplandet til Langelandssundet omfattet af nitratklasse 0 eller 1 og de er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for fosfor. Udspretningsarealet i den aktuelle ansøgning er omfattet af både nitratklasse 0 og 1.

Fosfor

Af ansøgningen fremgår, at hele udspretningsarealet er drænede og at jordbundstypen er fordelt på 65,60 ha. fin lerblandet sandjord (JB4), 31,84 ha grov sandblandet lerjord (JB 5) og 188,41 ha. fin sandblandet lerjord (JB 6). Der er ikke angivet fosfortal, da udspretningsarealet ikke ligger inden for opland til Natura 2000-område, er overbelastet med fosfor. Udspretningsarealets forde-

² Basisanalyse 1.15 – Det Sydfynske Øhav

³ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk, Miljøstyrelsen

ling på fosforklasser fremgår af nedenstående tabel, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau⁴.

Fosforklasse	Areal/ha.
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	285,85
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt.

Med et husdyrtryk på 1,7 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer 25,4 kg P/ha/år. Der fjernes gennemsnitligt 23,9 kg P/ha/år med referencesædskiftet. Det vil sige, at der er et gennemsnitligt fosforoverskud på 1,5 kg P/ha/år på arealerne. Der fjernes årligt ca. 58 kg fosfor mere end det er nødvendigt for at overholde fosforkravet i lovgivningen.

I nedenstående tabeller er der foretaget en beregning af det aktuelle fosforoverskud fra udbringning af husdyrgødning i forhold til den samlede fosforbelastning af Langelandssundet.

P-udvaskning til Langelandssundet	
Areal	285,85 ha
P-overskud/ha	1,5 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden	$((1,5 \text{ kg P/ha/år} \times 8 \text{ år})/2000 \text{ kg P/ha}) \times 100 = 0,6 \%$
Worst case udvaskning generelt	1 kg P/ha
Worst case udvaskning fra husdyrbruget	$(285,85 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha})/100 \times 0,6 = 1,72 \text{ kg P}$
Husdyrbrugets andel af den samlede P-belastning af Langelandssundet	$(1,72 \text{ kg P}/13.096 \text{ kg P}) \times 100 = 0,01\%$

Som det fremgår af ovenstående tabel vil udvaskningen af fosfor til Langelandssundet højst udgøre 0,01 % af den samlede årlige udvaskning af fosfor til vandområdet.

Da udvaskningen udgør mindre end 5 % af den samlede årlige fosforudvaskning til de aktuelle vandområder, er det Nyborg Kommunes vurdering, at den ansøgte drift af udbringningsarealerne, ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af sårbare vandområder. Med hensyn til fosfor ændres vilkår 3.1 til, at der ved udbringning af 1,7 DE/ha maksimalt må udbringes 7.262 kg fosfor på udbringningsarealerne pr. år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende. Vilkår 3.8 bortfalder, da det er indeholdt i vilkår 3.1. Vilkår 3.9 bortfalder, da de ansøgte arealer ikke ligger indenfor område omfatte af beskyttelsesniveauet for fosfor.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Som nævnt ovenfor ligger hele udspretningsarealet i oplandet til Langelandssundet (285,85 ha) og er omfattet af nitratklasse 0 (108,86 ha) og nitratklasse 1 (177 ha). Dette betyder, at der uden miljøtiltag til reducere af nitratudvaskningen højst må udbringes 90,71 % af det fulde husdyrtryk på (1,7 DE/ha), svarende til maksimalt 1,54 DE/ha. Den maksimale nitratudvaskning til overfladevand, som det ansøgte må give anledning er 43,1 kg N/ha/år.

⁴ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer, Bilag 3

I ansøgningskemaet er nitratudvaskningen beregnet ved en tilførsel af husdyrgødning på 1,7 DE/ha. Beregningen er foretaget i forhold udlæg af 7 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav og i forhold til udlægning af grundvandssædskifte, G6, på arealer, der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Med referencesædskifte, miljøtiltag og det pågældende husdyrtryk udgør udvaskningen hhv. 41,2 kg N/ha/år og 42,6 kg N/ha/år. Nedenstående tabel viser resultatet af beregningen af kvælstofudvaskningen.

Scenarie	DE/ha	Tiltag til reducere af nitratudvaskning	Max udvaskning uden virkemidler, DE _{max} , kg N/ha/år v. 1,54 DE/ha	Udvaskning med virkemidler, kg N/ha/år
1	1,7	7 % ekstra efterafgrøder	43,1	41,2
2	1,7	Grundvandssædskifte, G6, på mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2	43,1	42,6

Som det fremgår af nedenstående tabeller bidrager udvaskningen fra udspretningsarealerne i det scenarie, som giver anledning til den største N-udvaskning til overfladevand (Scenarie 2) inden for oplandene til Odense Fjord, Holckenhavn Fjord og Langelandssundet med under 1% af den samlede N-udvaskning til kystvandområdet. Den samlede årlige udvaskning af nitrat fra rodzonen som følge af udbringning af husdyrgødning til de tre vandområder er ca. 1.640 kg kvælstof. Miljøpåvirkningen fra udbringningen af husdyrgødning og udvaskning af nitrat er opsummeret i tabellerne herunder.

N-udvaskning til Langelandssundet

Reduktionspotentiale	25 %
Oplandsstatus	Sårbar
Total areal til udspretning	285,85 ha
Areal til udspretning i Nyborg Kommune	169,45 ha
Udvaskning fra rodzonen v. udbringning af husdyrgødn. (beregnet i farm N)	1,0 kg N/ha/år
Saml. påvirkning af Langelandssundet v. udbringning af husdyrgødning på i alt 285,85 ha	286 kg N/år
Med et reduktionspotentiale på 25 % udledes følgende	215 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af det sml. N-bidrag t. Langelandssundet (215 kg N/år/ 778.905 kg N/år) x 100	0,03 %

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen er det Nyborg Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal derfor i forhold til at sikre at kravet om reduktion af udvaskning af kvælstof til overfladevand er opfyldt, skal vilkår 3.1 i forhold til kvælstof ændres til, at der maksimalt må udbringes 47.554 kg kvælstof på udbringningsarealerne pr. år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende. Vilkår 3.3 ændres i forhold til, at der udlægges 7 % efterafgrøder ud over NaturErhvervsstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2015/2016". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Alternativt etableres et grundvandssædskifte, G6, på arealer der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2). Vilkår 3.6 bortfalder, da det nu er gældende regel i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.4.3 Grundvand

Ca. 197 ha udspretningsareal ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), og ca. 34,4 ha af udspretningsarealet ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Hhv. 12,5, 7,3 og 6,9 ha ligger indenfor indvindingsopland til Bøsøre Vandværk, Langå Vandværk og Hesselager Stations By Vandværk. Der er ikke konstateret forhøjede nitratkoncentrationer i det

oppumpede grundvand. Beliggenheden af udspretningsarealerne i forhold til grundvand fremgår af kortbilag 2.

Der er lavet udvaskningsberegninger for den del af udspretningsarealet, der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Beregningerne viser at udvaskningen ved udlægning af 7 % ekstra efterafgrøder ligger på 63 mg/l nitrat pr. liter ud af rodzonen. Beregningerne viser desuden, at nitratkoncentrationen ikke forøges ved udbringningen af husdyrgødning i forhold til nuddriften. Det vurderes derfor ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt, samt at den ansøgte udbringning af husdyrgødning ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning grundvandet indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Som nævnt ovenfor reduceres nitratudvaskningen fra udspretningsarealet gennem udlæg af f.eks. ekstra efterafgrøder. I forhold til grundvandsbeskyttelsen skal der derfor stilles vilkår svarende til vilkåret i afsnit 2.3.3 om udvaskning af nitrat til overfladevand. Desuden ændres vilkår 3.10 til kun at omfatte Langå Vandværk (vandværk i Nyborg Kommune).

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om udbringningen af husdyrgødning på udbringningsarealet er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet. Grundlaget for dette afsnit er "Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs) og Miljøstyrelsens BAT-Standardvilkår for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer⁵.

Der er ansøgningen oplyst/redegjort for følgende:

"Ifølge Wikivejledningen er de generelle regler for udbringning af husdyrgødning tilstrækkelige til at opfylde krav til BAT. Der er derfor ikke redegjort for BAT".

BAT for udbringningsteknik er at anvende teknikker, der øger planternes udnyttelse af det tilførte husdyrgødning for derigennem at reducere tabet til omgivelserne. Dette hensyn er langt overvejende implementeret gennem "Husdyrgødningsbekendtgørelsen" og "Bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og om plantedække". Det omfatter en lang række regler og hensyn, der derfor ikke er nærmere beskrevet her. Miljøstyrelsen vurderer ikke det er påkrævet at fastlægge yderligere vilkår på dette område. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende anvendelse af BAT i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning

4. Offentlighed

16. februar 2016

Der er foretaget partshøring af ejere af forpagtede arealer, Langå Vandværk og Svendborg Kommune. Der er kommet bemærkninger fra Svendborg Kommune i forbindelse med partshøringen. Der indkom ingen bemærkninger fra de øvrige partshørte.

12. juli 2016

Udkast til afgørelse sendt i høring hos ansøger og ansøgers konsulent. Der indkom nogle få bemærkninger til udkastet fra ansøgers konsulent. Disse er indarbejdet i den endelige godkendelse.

⁵ Fastlæggelse af BAT – emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer – Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer. Miljøstyrelsen, februar 2012

5. Produktionens ophør

Der er her foretaget en vurdering af, om de beskrevne foranstaltninger ved ophør af bedriften er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Af den tidligere godkendelsesansøgning fremgår, at der vil blive taget kontakt til kommunen ved eventuelt ophør af produktionen med henblik på en miljømæssig korrekt afvikling med hensyn til gødningsrester, farligt affald m.m.

Det vurderes at produktionsanlægget ikke vil udgøre en forureningsmæssig risiko eller påvirke omgivelserne negativt, hvis produktionen på ejendommen nedlægges.

Vilkår 6.1 om, at der skal ske en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald ved ophør af produktionen m.v. videreføres.

6. Alternative muligheder og 0-alternativet

Af den tidligere ansøgningens BAT-redegørelse m.v. fremgår de mulige alternativer, som kan indtages i forbindelse med det ansøgte. Der er der ud over i forbindelse med den aktuelle ansøgning redegjort for følgende vedrørende alternative løsninger:

Der er med den aktuelle ansøgning set på optimeret anvendelse af eksisterende rammer. Med det ansøgte ønskes markdriften optimeret, så den størst mulige mængde husdyrgødning fra produktionen udbringes på egne og forpagtede arealer. Det vurderes, at der ikke er andre realistiske alternativer til udvikling af dyreholdet p.t.

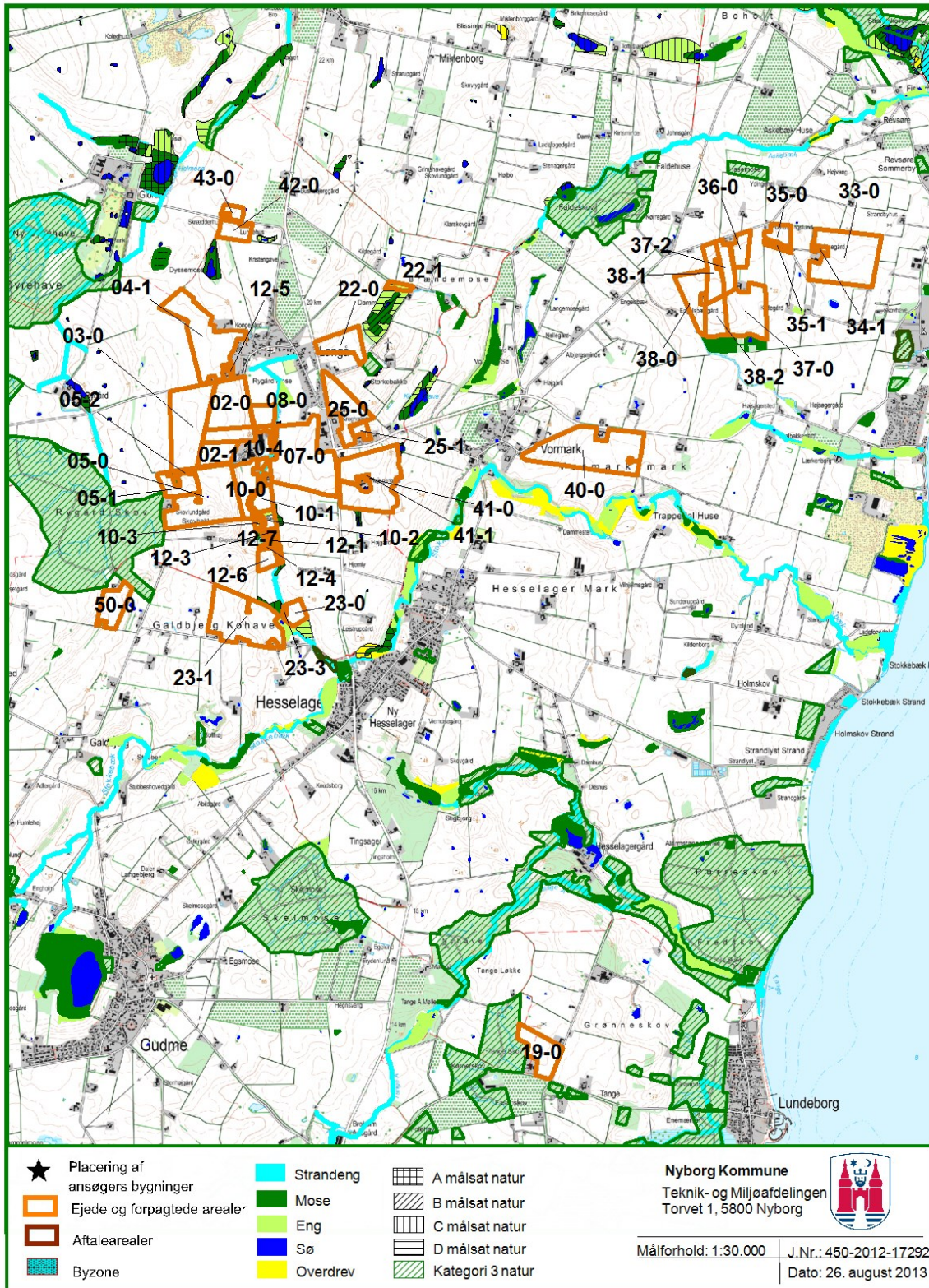
Det vurderes, at der samlet er redegjort tilstrækkeligt for alternative løsninger til begrænsning af virksomhedens miljøpåvirkning.

7. Samlet vurdering

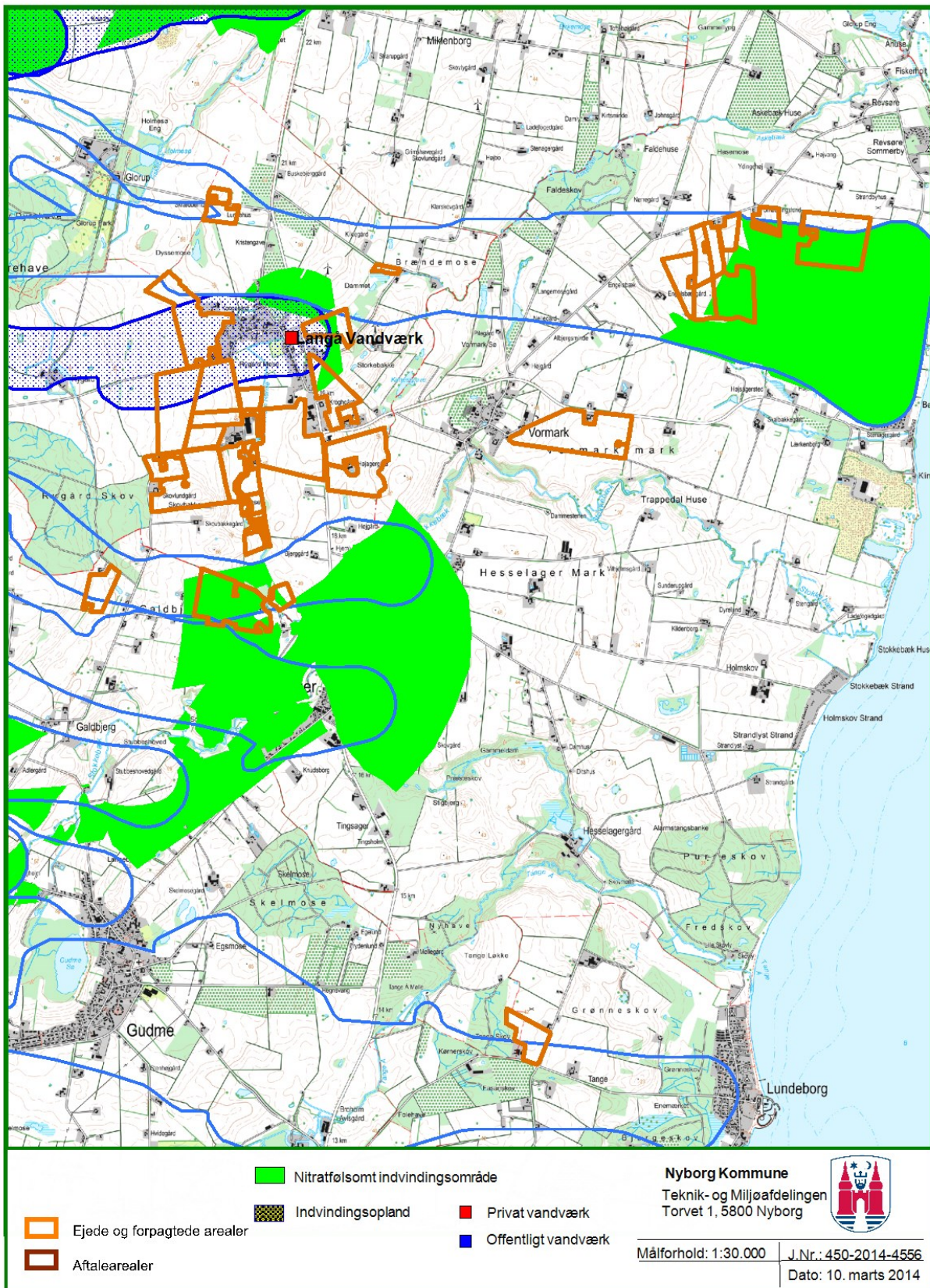
Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at den ansøgte udbringning husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at udbringningen ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV

Bilag

Bilag 1. Kortbilag - Natur

Bilag 2. Kortbilag - Grundvand

Bilag 3. Miljøgodkendelsens samlede vilkår

1 Generelle forhold

Drift og indretning

- 1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte ansøgning med bilag, miljøvurderingen og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 1.2 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild i undgås.
- 1.4 Der skal ske en løbende gennemgang af rutiner, inventar m.v. med henblik på at reducere vand- og energiforbruget.

Årsproduktion

- 1.5* Anlægget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt.

Husdyrart	Antal	DE*
Malkekøer (Jersey)	480	571,4
Småkalve 0-5 mdr. (Jersey)	140	27,1
Småkalve 5-8 mdr. (jersey)	80	19,6
Kvier og stude 8-24 mdr. (Jersey)	380	138,1
Tyrekalv 0-6 mdr. (Jersey)	10	0,9
Ungtyre 6 mdr.-slagting (Jersey)	10	2,0
I alt antal DE		759,1

* Beregningen af DE er foretaget efter bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

- 1.6* Den samlede produktion må ikke overstige 759 DE på årsplan. Inden for de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maksimale antal dyreenheder på 759 DE ikke overskrides.
- 1.7 Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt fordelt over året.

Information om ændringer på virksomheden

- 1.8 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.9 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer af produktionsanlægget, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 1.10 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2 Produktionsanlæg

Lugt

- 2.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Hvis produktionen efter kommunens vurdering giver anledning til lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen (den beregnede geneafstand) skal bedriften udarbejde en undersøgelse af forskellige lugtkilder og udarbejde et projekt til lugtreducerende foranstaltninger, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre dette. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Håndtering og opbevaring af gødning.

- 2.2 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget
- 2.3 Gyllebeholder fra 2007 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning, betonlåg eller lignende.
- 2.4 Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
- 2.5 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
- 2.6 Ved flytning og udbringning af gylle, skal gylle suges fra gyllebeholder til transportvogn, således at utilsigtet overpumpning af gylle undgås. Der skal være returløb fra sugetårnet til gyllebeholderen.

Transport

- 2.7 Transport af gylle til den del af udspretningsarealet, der ligger mere end 5 km fra produktionsanlægget skal ske i lukkede tankvogne.
- 2.8 Unødvendig intern transport i forbindelse med aktiviteter på produktionsanlægget må ikke ske på offentlig vej.

Spildevand og overfladevand

- 2.9 Al vask af maskiner, redskaber og sprøjteudstyr skal foregå på en tæt støbt plads med afløb til gyllebeholder eller anden tæt beholder. Vaskevandet må ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen afledes som spildevand eller til overfladevand.
- 2.10 Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.

Uheld og risici

- 2.11 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf.: 6333 7000.
- 2.12 Der skal til stadighed foreligge en ajourført beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanens indhold og placering skal være kendt af alle ansatte.
- 2.13 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

2.14 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Skadedyr

2.15 Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

2.16 Ejendommen skal holdes ryddelig og uden oplag af affald og opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

2.17 Beholdere til opbevaring af smøreolier m.v. skal stå overdækket på et, for olie, vanskeligt gennemtrængeligt underlag.

2.18 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.19 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.20 Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et aflåst rum uden gulvafløb eller i en aflåst beholder, således at de er utilgængelige for børn og dyr. De må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler eller foderstoffer.

2.21 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler på virksomheden må ikke ske ved direkte op sugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3. Udbringningsarealer

Kvælstof og Fosfor

3.1* Der må maksimalt tilføres ejede og forpagtede arealer 47.554 kg N/år og 7.262 kg P/år i organisk gødning beregnet ud fra normtal 2015/2016, svarende til 1,7 DE/ha. Bedriftens arealer må derudover ikke tilføres anden organisk gødning.

3.2 Bortfaldet.

3.3* Der skal i driften af udspretningsarealet anvendes et af følgende to scenarier:

Scenarie	DE/ha	Ekstra efterafgrøder*	Sædskifte
1	1,7	7 % ekstra efterafgrøder	Referencesædskiftet
2	1,7	Ingen	Grundvandssædskifte, G6, på mark nr. 22-0, 23-0, 23-1, 25-0, 37-0 og 38-2

*Ekstra efterafgrøder udlægges ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2015/2016". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

3.4* Markerne 05-2, 10-2, 10-3, 10-4, 12-1, 12-3, 12-4, 12-5, 12-6, 12-7, 12-8, 22-1, 23-3 og 34-1 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

3.5 Bortfaldet.

- 3.6 Bortfaldet.
- 3.7 På beskyttede enge (mark nr. 10-2, 12-3, 12-4 og 23-3) må der maksimalt tilføres husdyrgødning svarende til 1,3 DE/ha.
- 3.8 Bortfaldet.
- 3.9 Bortfaldet.
- 3.10 Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand i indvindingsoplandet til Langå Vandværk, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen, der forinden vil foretage en kortlægning af arealanvendelsen i hele indvindingsoplandet.

4. Bedste tilgængelige teknik

- 4.1 Der skal i godkendelsesperioden i forbindelse med renovering af staldanlæg og installationer m.v. foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af miljøbelastende emissioner og gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 4.2 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 4.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

5. Affald

- 5.1 Affald skal opbevares i henhold til kommunens affaldsregulativ.
- 5.2 Virksomheden skal være tilmeldt en indsamlingsordning for farligt affald, herunder veterinært affald. Der skal på forlangende kunne forevises dokumentation for at farligt affald afhændes via indsamlingsordningen.
- 5.3 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- 5.4 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares på en måde, så der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
- 5.5 Spildolie opstilles på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak jord, vandløb eller grundvand og således, at der er en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

6. Varetagelse af hensyn til landskab

- 6.1 Der skal omkring virksomhedens produktionsbygninger etableres en 3-rækket beplantning, svarende til beplantningsforslaget på kortudsnittet side 16. Beplantningen skal etableres med egnstypiske arter, som f.eks. tjørn, slåen, syren, eg, røn eller ask.
- 6.2 Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen.
- 6.3 Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter opførelse af den planlagte bygning.
- 6.4 Den nye kalvestald skal etableres som beskrevet i ansøgningen i tilknytning til eksisterende bygninger og i materialer, der svarer til den eksisterende kostald.

7. Produktionens ophør

- 7.1 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af driften og planlægning og omfanget af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

8. Egenkontrol

- 8.1 Til dokumentation for, at vilkår vedrørende udbragt kvælstof og fosfor er overholdt skal der på virksomheden opbevares gødningsregnskaber, gødnings- og sædskifteplaner, samt ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen. Disse skal forevises eller indsendes til kommunen på forlangende.
- 8.2 Til dokumentation for at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal ydelseskontroller/besætningsprognoser opbevares og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 8.3 Fosfortal skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

Torvet 1
5800 Nyborg
www.nyborg.dk